

ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ Ε' ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΤΕ ΣΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (Ιανουάριος 2008)

Συγγραφέας: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Με το νομοσχέδιο που κατέθεσε πρόσφατα η κυβέρνηση, για τη δήθεν επιτάχυνση της απονομής της Δικαιοσύνης, επιχειρείται η χειραγώγηση και άλωση του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο έχει μπει στο «στόχαστρο» των εκάστοτε κυβερνήσεων εδώ και δεκάδες χρόνια με τις αποφάσεις του. Η κυβέρνηση, αφού δεν κατάφερε να προωθήσει, μέσω της συνταγματικής αναθεώρησης, την αντικατάσταση-κατάργηση του ΣτΕ με την ίδρυση Συνταγματικού Δικαστηρίου για τον, εκτός των άλλων, έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων, βρήκε άλλο δρόμο να επιτύχει τον στόχο της.

Με πρόσχημα την ανάγκη αναδιοργάνωσης και την καλύτερη λειτουργία του για την ταχύτερη απονομή της Δικαιοσύνης και την ενημέρωση των μελών του δικαστηρίου, επιχειρούνται η διάσπαση και η συρρίκνωση του δικαστηρίου. Η αναδιοργάνωση αυτή συνίσταται στην υποχρεωτική μετακίνηση των μελών των τμημάτων σε άλλα τμήματα ανά πενταετία, για την πληρέστερη ενημέρωσή τους, πράγμα που θα οδηγήσει δήθεν στην ταχύτερη απονομή της Δικαιοσύνης.

Θα σταθώ και πάλι στο Ε' Τμήμα, λόγω των επιστημονικών γνώσεων και της ενασχόλησής μου με τα θέματα του περιβάλλοντος, της χωροταξίας και της πολεοδομίας. Η πελατειακή αντίληψη των εκάστοτε κυβερνήσεων, η έλλειψη εφαρμογής μιας δραστικής πολιτικής για την προστασία του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, τα οργανωτικά προβλήματα και η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού του ΥΠΕΧΩΔΕ είχαν ως αποτέλεσμα την ενεργό ανάμιξη του ΣτΕ στα θέματα αυτά, με ορισμένες υπερβολές, μάλιστα, κάποιες φορές.

Το ΣτΕ, και ιδιαίτερα το Ε' Τμήμα, με τις ρηξικέλευθες πολλές φορές αποφάσεις τους ασκούσε και ασκεί περιβαλλοντική πολιτική. Το ΥΠΕΧΩΔΕ -από την πλευρά του- δεν προσπαθούσε να βρει τον πραγματικό ρόλο του στην άσκηση πολεοδομικής

πολιτικής, ακολουθώντας τα πορίσματα και την εξέλιξη της επιστήμης, αλλά προτιμούσε να είναι «ουρά» του ΣΤΕ, και είτε δυσανασχετούσε είτε συμμορφωνόταν με τις αποφάσεις-κατευθύνσεις του ΣΤΕ.

Το Ε' Τμήμα έχει μέλη δικαστές με τεράστια εμπειρία στα περιβαλλοντικά θέματα, την οποία έχουν αποκτήσει με τη μακροχρόνια σχετική ενασχόλησή τους. Η περιβαλλοντική και πολεοδομική ελληνική νομοθεσία, στην οποία τελευταία προστέθηκε και η αντίστοιχη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οποία έχει κυρώσει η χώρα μας, είναι δαιδαλώδης. Για να μπορέσει κάποιος νέος δικαστής να ενημερωθεί και να είναι σε θέση να αποφασίζει με επιτυχία για τα σχετικά ζητήματα χρειάζεται τουλάχιστον 3-4 χρόνια. Προσωπικά ασχολούμαι με τα θέματα αυτά πάνω από 30 χρόνια και έχω ακόμη ανασφάλεια, καθότι δεν είμαι σίγουρος μήπως η διάταξη που επικαλούμαι σε μια συγκεκριμένη περίπτωση έχει αντικατασταθεί με άλλη. Αν μετακινηθούν οι δικαστές αυτοί σε άλλα τμήματα, η μακροχρόνια αυτή εμπειρία θα πάει χαμένη και όχι μόνον δεν θα επιταχυνθεί η απονομή της Δικαιοσύνης αλλά το αντίστροφο, θα επιβραδυνθεί μέχρι να ενημερωθούν και να καταλάβουν τον τρόπο λειτουργίας του θεσμικού πλαισίου του περιβαλλοντικού και χωροταξικού σχεδιασμού. Αλλά και όταν θα το έχει κατανοήσει, θα πρέπει να μετακινηθεί σε άλλο τμήμα γιατί θα έχει λήξει η πενταετία.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος από αυτή την κατάργηση του Ε' Τμήματος δεν θα ωφεληθεί, το αντίθετο μάλιστα. Το Τμήμα αυτό έχει βοηθήσει αρκετά το ΥΠΕΧΩΔΕ, με τις αποφάσεις και τις γνωμοδοτήσεις του στα σχετικά με ζητήματα της αρμοδιότητάς του. Είμαι σε θέση να γνωρίζω, λόγω της συμμετοχής μου σε διάφορες επιτροπές σύνταξης βασικών πολεοδομικών νόμων (λ.χ. των ν. 1337/1983 και 2508/1997) αλλά και της κωδικοποίησης της πολεοδομικής νομοθεσίας, το σημαντικό ρόλο που έπαιξε η συμμετοχή των δικαστών του Τμήματος στις επιτροπές αυτές.

Το Τμήμα δεν πρέπει να καταργηθεί ή να συρρικνωθεί αλλά, ενόψει και των μελλοντικών περιβαλλοντικών κινδύνων που απειλούν τη διεθνή κοινωνία και τη χώρα μας (κλιματολογικές αλλαγές, ερημοποίηση περιοχών κ.λπ., συνεχής χειροτέρευση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών κ.λπ.). Είναι ανάγκη να μετατραπεί σε αυτοτελές Δικαστικό Τμήμα Περιβάλλοντος, με δικαστές εξειδικευμένους με μεταπτυχιακές σπουδές στα θέματα αυτά. Για παράδειγμα, όπως στη Γαλλία και αλλού υπάρχει ο εξειδικευμένος λ.χ. στις απαλλοτριώσεις δικαστής, έτσι και στη

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

χώρα μας πρέπει να υπάρχει και ο δικαστής-περιβαλλοντολόγος, που θα παρακολουθεί την πορεία και την εξέλιξη της περιβαλλοντικής και πολεοδομικής επιστήμης. Έτσι, η διοίκηση, ακόμη και αν δεν είναι ενημερωμένη για την πορεία και την εξέλιξη της επιστήμης, θα μπορεί να ζητεί τη σχετική γνώμη και ενημέρωση από το νέο αυτό τμήμα. Τέτοιες προωθημένες ρυθμίσεις έχει ανάγκη για το μέλλον της η χώρα μας και όχι τη χειραγώγηση της Δικαιοσύνης για την εξυπηρέτηση διαφόρων σκοπιμοτήτων.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» στις 29 Ιανουαρίου 2008, σ. 8.